

створення мережі дистанційного навчання; дозволяють оперативно обмінюватись інформацією, ідеями, планами між студентами та викладачем; розвивати комунікативні уміння й культуру спілкування; формувати та розвивати уміння пошуку та

обробки інформації з різних джерел; створювати іншомовне середовище; сприяють інтенсифікації навчально-виховного процесу; мотивації вивчення іноземної мови та розвитку творчого потенціалу майбутніх педагогів.

Література:

1. Гуревич Р.С. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі і наукових дослідженнях: монографія / Р.С. Гуревич. – К.: Освіта України, 2007. – 396 с.
2. Гнатюк Д.О. Системно-діяльнісний підхід як основа організації ефективного навчання // Д.О. Гнатюк – Педагогічний пошук – №4 (80), 2013. – С.33-37.
3. Петрова А.І., Подзигун О.А. Навчання іноземної мови для професійного спілкування майбутніх учителів засобами інформаційно-комунікаційних технологій // А.І. Петрова, О.А. Подзигун – Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка – Педагогічні науки – Вип.№3 (81), 2015. – С.104-107.
4. Растегаєва Д.Г. Впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій на початковому етапі навчання іноземної мови студентів мовних спеціальностей // Д. Г. Растегаєва – Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. – Серія «Педагогіка і психологія». - №2 (8), 2014. – С. 66-172.
5. Gordon Lewis. Bringing Technology into the Classroom / L. Gordon. – Oxford University Press, 2009. – P. 75–79.
6. Hockly Nicky. Teaching Online. Tools and techniques, options and opportunities / N. Hocky. – Delta Publishing, 2010. – 112 p.
7. Maley Alan. The Internet / A. Maley. – Oxford University Press, 2000. – P. 100–104.

УДК 81.116

Н.В. Підлубна, м. Бершадь, Україна / N. Pidlubna, Bershada, Ukraine
e-mail: pidlubnaya@ukr.net

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ФОРМ ТА МЕТОДІВ ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ

Анотація. Розвитку професійної освіти в Україні вимагає підвищеної уваги суспільства до якості викладання. Адже сучасний вищий навчальний заклад має допомогти студентам відчувати себе впевнено, вміти адаптуватися до соціальних змін і криз у суспільстві, бути психологічно стійкими, розвивати здатність до самоорганізації. Це вимагає нових форм організації навчального процесу.

З досвіду позааудиторної роботи студентів, можна зробити деякі висновки: позааудиторна робота повинна бути системною і послідовною; позааудиторна робота формує, навичок самостійної роботи студентів, підвищення інтелектуального рівня; науково-дослідницька діяльність студентів дозволяє виявити талановитих молодих людей, здатних приймати самостійні рішення і формулювати власну точку зору; мета роботи гуртка дозволяє поєднувати індивідуальну роботу студентів з колективними формами діяльності; особлива увага повинна бути приділена вибору адекватних методів навчання і виховання студентів для розвитку їх духовних, моральних цінностей і професійно – трудових навичок; гурткова робота студентів забезпечує збагачення їх професійних знань і навичок.

Ключові слова: позааудиторна робота, національна свідомість, гурткова робота, інноваційні форми та методи, навчально-виховний процес, проектні технології, формування навичок, технології

The formation of national identity of students using innovative forms and methods of extracurricular work

Annotation. Development of professional education in Ukraine requires increased attention of society to the quality of teaching. After all, modern institution of higher education should help students to feel confident, to be able to adapt to social changes and crises in the society, to be psychologically sustainable, to develop the ability to self-organization. This requires new forms of organization of the educational process.

Experience of extracurricular work of students and using materials that work in teaching disciplines can draw some conclusions: extracurricular work should be systematic and consistent; extracurricular tasks form the students' independent work skills, enhance intellectual level; scientific-research activities of students allow to identify talented young people capable of making independent decisions and formulate their own point of view; work objective circle allows you to combine individual work of students with collective forms of activity; special attention should be paid to the selection of appropriate methods of training and education students to develop their spiritual, moral values and professional – work skills; management of the group of students requires enrichment of their professional knowledge and skills.

Key words: extracurricular work, national consciousness, group work, innovative forms and methods, educational process, project technologies, formation of skills, technologies.

Педагогічне кредо:

*Знать ніколи не буває забагато,
а вчитися ніколи не пізно.*

Головне - навчити студентів мислити.

Вступ. Розвиток професійної освіти в Україні потребує посиленої уваги суспільства до якості навчання. Адже, сучасний вищий навчальний заклад повинен допомогти студентам відчувати себе впевненим, вміти адаптуватися до соціальних змін і криз у суспільстві, бути психологічно стійкими, розвивати здатність до самоорганізації. Це вимагає пошуку нових форм організації навчально-виховного процесу, які дозволили б:

1. Забезпечити високий інструментальний рівень знань випускників, уміння самостійно набувати і застосовувати їх на практиці;

2. Розвивати кожного студента як творчу особистість, здатну до практичної діяльності;

3. Залучати кожного студента до активної пізнавальної роботи;

4. Формувати навички пізнавальної та дослідної діяльності, розвивати критичне мислення;

5. Формувати в студентах цілісну картину суспільства;

6. Спілкуватися з однолітками не тільки свого коледжу, міста, але й інших міст і навіть країн;

7. Грамотно працювати з інформацією тощо.

Саме, впровадження інноваційних технологій у процес підготовки майбутніх фахівців, дозволить створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність. Під час цього основним завданням викладача є створення атмосфери взаємодії, співпраці, організації кооперативного навчання, коли індивідуальні завдання переростають у групові, кожний член групи вносить унікальний вклад у спільні зусилля, зусилля кожного члена групи потрібні та незамінні для успіху всієї групи [1].

Мета дослідження – обґрунтувати доцільність створення і дослідження позааудиторної роботи.

Методи дослідження – аналітичні.

Результати дослідження. Цикл дисциплін гуманітарних та соціальних – економічних професійної підготовки молодшого спеціаліста зі спеціальності 5.12010101 «Лікувальна справа», згідно навчального плану, передбачає 210 навчальних годин, що вивчаються в обсязі 177 семінарів та 33 самостійних. Фахова підготовка фельдшерів – це категорія, яка відповідає системі знань, умінь і навичок, вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики молодшого спеціаліста. Вона здійснюється за відповідною освітньо-професійною програмою.

У підвищенні ефективності навчального процесу майбутніх фельдшерів особливе значення мають інтерактивні технології, які орієнтовані на

особистість студента. Важливу роль у цьому відіграють саме:

– проектні технології, що забезпечують інтеграцію різно-предметних знань і вмінь з різних видів діяльності;

– ігрові технології, що формують навички розв'язувати творчі завдання на основі вибору альтернативних варіантів;

– інформаційно-комунікаційні технології;

– технології творчої особистості.

Новим підходом у викладанні української мови та літератури дисциплін є поєднання діяльнського та особистісно-орієнтованого навчання з використанням матеріалів поза аудиторної роботи студентів. Методологічна основа якого поєднує практично спрямоване навчання із життям [2].

У зв'язку з цим перед викладачем дисципліни постають нові завдання:

– формування цілей навчання у формі переліку різноманітних видів діяльності, який повинен уміти виконуватися студентами забезпечення ефективної самостійної роботи студентів щодо вдосконалення системи фахових знань і професійних умінь;

– інтенсифікація навчання через ущільнення інформації;

– активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Дана модель базується на принципах навчання: технологічного та інформаційного забезпечення, наукового дослідження, функціональності, проблемності та професійного спрямування навчання, активізації навчальної діяльності, індивідуалізації та використання поза аудиторної роботи студента.

Мета досвіду – використання інноваційних форм поза аудиторної роботи студентів з метою створення ефективного навчально-виховного процесу майбутніх спеціалістів.

Поза аудиторна робота студентів – це процес, в якому домінує елемент самореалізації. Вона дає змогу студентам гармонізувати внутрішні та зовнішні фактори формування професійної культури, створює додаткові умови для реалізації внутрішнього потенціалу, задоволення тих потреб, які в процесі аудиторної роботи не задовольняються. Поза аудиторна робота має бути орієнтована на особистість студента [9, с. 77].

Розвитку творчості студентів сприяють різні форми та види поза аудиторної навчально-виховної роботи.

Основними видами такої роботи є:

– робота предметних гуртків з дисциплін «українська мова та література»;

– діяльність студентського гуртка;

– індивідуальні консультації;

– предметних тижнів;

– дослідницькі та реферативне проектування.

До основних форм поза аудиторної роботи студентів належать виконання домашніх завдань, науково-дослідна робота, безпосередня участь у

конференціях, організація змагань, диспутів, круглих столів тощо.

На приклад, розглянемо роботу предметного гуртка. Основними цілями роботи гуртка є сприяння підвищенню рівня підготовки студентів; постійне оновлення і вдосконалення своїх знань та умінь з навчальних дисципліни, розвиток творчого мислення, самостійності, підвищення внутрішньої організованості, свідомого відношення до навчання, поглиблення й закріплення отриманих у процесі навчання знань.

Основними завданнями гуртка є:

- поширення світогляду;
- забезпечення активної участі студентів у проведенні конференцій, конкурсів на кращу роботу, семінарів;
- навчання методиці й способом самостійного вирішування завдань і одержання навичок роботи в колективах;
- сприяння поглибленому вивченню навчального матеріалу з навчальних дисциплін «українська мова та література».

Майбутні студенти свою науково-дослідну роботу здійснюють відповідно до індивідуальних

графіків, які затверджуються на засіданні циклової комісії гуманітарних та соціально-економічних дисциплін.

На основі матеріалів науково-дослідної роботи студенти розроблюють реферативні та дослідницькі проекти з даних дисциплін. Матеріали досліджень застосовують як вихідні дані, теоретичні та практичні розділи проектів.

Прикладом роботи студентського є гурток який діє за різними напрямками:

- ознайомлення з історією рідного краю;
- дослідження на тему «письменники рідного краю»;
- вивчення звичаїв та традицій українського народу;
- розробка матеріалів на тему «традиції сімейного виховання в українській літературі» [2].

З метою підвищення інтересу студентів до вивчення предметів «Українська література», «Українська мова» пропаганди літературних знань, розвитку світогляду, їх національно-державного виховання, формування умінь працювати з додатковою літературою в бібліотеках, музеях, архівах.

План роботи літературного гуртка

№ з/п	Зміст заходів	Термін виконання
1	Засідання №1 1. Знайомство членів гуртка з планом роботи на 2015-2016 навчальні роки. 2. Організаційне заняття предметного гуртка «Української літератури» : а) вибір старости; б) розподіл доручень; в) ознайомлення з планом роботи гуртка;	Вересень
2	Засідання №2 1. Підготовка та проведення екскурсії до районного краєзнавчого музею, з метою ознайомлення студентів з історією Бершадщини. 2. Виготовлення стінгазети, присвяченої Дню визволенню України.	Жовтень
3	Засідання №3 1. Виготовити стінгазети присвяченої «Дню української писемності та мови». 2. Підготовка та проведення експрес-інформації, присвяченої Дню пам'яті жертв голодомору.	Листопад
4	Засідання №4 1. Розробка завдань для закінчення дослідницької роботи «Традиції сімейного виховання в українській літературі».	Грудень
5	Засідання №5 1. Результати здійснення дослідницької роботи в канікулярний період.	Січень
6	Засідання №6 1. Збір та систематизація матеріалів для проведення Дня здоров'я. 2. Проведення семінару на тему «Українська мова на сучасному етапі її розвитку».	Лютий
7	Засідання №7 1. Підготовка до проведення Шевченківських днів. 2. Виготовлення стінгазети «Мрії Т.Г. Шевченка про майбутнє України».	Березень
8	Засідання №8 1. Результати здійснення дослідницької роботи «Традиції сімейного виховання в українській літературі». 2. Випуск газети присвяченої дню Соборності України. 3. Літературна конференція присвячена видатним датам.	Квітень
9	Засідання №9 1. Звіт про проведену гурткову роботу.	Травень

Основним завданням гуртка є всебічний розвиток особистості, її нахилів, здібностей, талантів, забезпечення професійного самовизначення, поглиблене ознайомлення з певною проблемою,

продовження роботи, початки, якої закладені на заняттях відповідних дисциплін, науково-дослідницька діяльність студентів тощо.

Літературний гурток організовує систематичні заняття за певною програмою і з постійним складом студентів. На засіданнях гуртка розглядаються питання згідно з планами роботи. Теми обираються актуальні, проблемні, які потребують додаткового аналізу. Це чітко відображається в планах роботи секцій-напрямків.

Різноманітні форми роботи гуртка дозволяють враховувати інтереси всієї групи, але особливе місце в роботі займає особистісний підхід до студентів, дозволяє виявити обдаровану молодь, здатну до серйозної наукової роботи та творчої діяльності. Так, наприклад: головна мета організації роботи гуртка за напрямком «Історія рідного краю» полягає у поглибленні знань з дисциплін «Українська література», «Історія України» [7, с. 55]/

Це не тільки проведення тематичних засідань, а й підготовка до виховних заходів (відкриті засідання гуртка за темами: «Письменники рідного краю»; «Історичний розвиток мого краю». Під час такої роботи студенти збирають необхідні матеріали для підготовки сценаріїв, готують доповіді та захищають їх.

Матеріали гуртка роботи представляються на конкурси, студентські науково-практичні конференції коледжу та ВНЗ I-II рівнів акредитації, видаються на сайті коледжу.

У ході організації поза аудиторної роботи проводиться діяльність, яка спрямована на реалізацію європейського вибору України у рамках загальної тематики: «Історія рідного краю». Цьому присвячено діяльність гуртка, на заняттях якого студенти читають свої нові твори, обговорюють, сперечаються, радяться, гурток проводить творчі лабораторії, майстер – класи, на засідання приходять викладачі – батьки, студенти.

А щоквартально проводиться масовий захід, презентації та вечори – презентації чи літературні вечори до ювілеїв відомих письменників країни та світу.

Саме тут студенти аналізують хід та результати своєї творчої, дослідницької роботи з історії рідного краю сталого розвитку населених пунктів, готують спеціальне повідомлення, доповіді, а також оформляють зібрані матеріали у вигляді публікацій та стратегій сталого розвитку. Своєрідним підсумком цієї роботи стали студентські наукові конференції «Письменники рідного краю».

Одним з напрямів роботи гуртка є діяльність студентів, спрямована на використання нових інформаційних технологій, а саме, використання засобів масової інформації, комп'ютерів, мережі Інтернет, електронних підручників, відео програм тощо.

Практикується виготовлення комп'ютерних презентацій, електронних публікацій, відео сюжетів, які корегуються викладачем, а потім використовуються під час проведення засідань гуртка, начальних занять та консультацій.

Робота гуртка представлена на Інтернет- сайті коледжу.

Метою створення Інтернет-сайту є оприлюднення результатів науково-дослідної роботи студентів, ознайомлення широкого загалу людей із мальовничими куточка різних областей України, формування духовних цінностей та національної свідомості, любові до українського народу, його історії, рідної землі, родини, гордості за минуле і сучасне [5, с. 23].

Висновки. Досвід організації поза аудиторної роботи студентів та використання матеріалів цієї роботи у викладанні дисциплін дозволяє зробити деякі висновки:

1. Поза аудиторна робота має носити системний, послідовний характер. Вона сприяє не тільки активізації пізнавальних здібностей студентів, а й наповнює їх відповідним духовним змістом;

2. Завдання, що виконують учасники гуртківці, формують у студентів навички самостійної роботи, сприяють підвищенню інтелектуального рівня. Завдяки цьому самоосвіта студентів знаходиться під безпосереднім контролем керівника;

3. Пошукова, науково-дослідницька діяльність студентів дозволяє виявити обдаровану молодь, здатну до прийняття самостійних рішень та формулювання власної точки зору;

4. Робота предметного гуртка дозволяє поєднувати індивідуальну роботу студентів з колективними формами діяльності, де молоді люди мають можливість поспілкуватися з однодумцями, бути почутими та поповнити свої знання. Разом з тим спілкування у групі призводить до розуміння основ людських стосунків, самопізнання та самоствердження;

5. Творче спілкування не може бути обмежене рамками аудиторної роботи, бо діяльність предметного гуртка - це не тільки тематичні засідання, консультації, а й інші різноманітні форми діяльності;

6. Особливу увагу слід приділяти добору відповідних методів навчання і виховання студентів, які б розвивали їх духовно-моральні чесноти та професійно - трудові навички;

7. Керівництво роботою предметного гуртка вимагає від викладача необхідності постійно поповнювати та оновлювати свої професійні знання та навички, інакше він втратить свою фахову майстерність та авторитет [2].

Література:

1. Пелагейченко М.Л. Сутність поняття «метод проектів» у сучасній педагогічній науці [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vuzlib.com/content/view/full/346/84/> - Назва з екрану.
2. Трачук М. Інтерактивні методи навчання - запорука розвитку творчої особистості[Електронний ресурс]. – Режим

доступу : www.pedkoledzh.cv.ua/ - Назва з екрану.

3. Сисоева С. Особистісно зорієнтовані технології: метод проектів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/school/method/technol/1413/> - Назва з екрану.

4. Арутюнов Ю.С., Дера В.Г. Деловая игра «Мозговая атака»: Методическое пособие. – М., 1990.

5. Баханов К. Технологія групової справи в навчанні історії в школі // Історія в школах України. – 2002. – № 1. – С.23-29.

6. Борзова Л.П. Дидактические игры // Преподавание истории в школе. – 2000. – № 1. – С.46-47. Гушинець Н.О. Інноваційні методи і форми проведення семінарських занять // матеріали конференції «Гуманізм та освіта», 2008.

7. Ларионов В.В., Писаренко С.Б. Видовое информационное поле в инновационной педагогике: состав, структура, свойства и применение в тестировании // Инновации в образовании. – 2005. – №1. – С.55-62.

8. Мухина С.А., Соловьев А.А. Нетрадиционные педагогические технологии в обучении. – Ростов-на-Дону, 2004.

9. Носенко Е.Л. До проблеми зміни освітньої парадигми // Педагогічний процес: теорія і практика. – К., 2002. – Вип.2. – С.77.

УДК 378.091.313:811.11

О.А. Подзигун, м. Вінниця, Україна / O. Podzygun, Vinnytsia, Ukraine
e-mail: pogzigun77@gmail.com

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ ІНШОМОВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ

Анотація. У статті розглянуто особливості застосування інформаційних технологій у процесі навчання іншомовного професійного спілкування майбутніх учителів. Зазначено, що методи застосування інформаційних технологій навчання залежать від багатьох факторів і визначаються конкретними умовами навчання: конфігурацією й можливостями наявної комп'ютерної й телекомунікаційної техніки, кількісним і якісним складом студентського контингенту, доступним програмним забезпеченням, кваліфікацією викладача тощо. Нині інформаційні технології у навчально-виховному процесі використовуються на всіх його етапах: під час планування, організації, реалізації, контролю результатів і управління якістю знань. Форми роботи з інформаційними технологіями на заняттях іноземної мови можуть бути різними: засвоєння нового матеріалу чи його закріплення з використанням комп'ютерних навчальних програм, написання творів, переказів, диктантів, перевірка грамотності чи правопису іноземної мови, використанням програм-тренажерів для поповнення словникового запасу або програм-оболонок для створення комп'ютерних тестів для моніторингу якості знань студентів. Особливого значення в процесі використання інформаційних технологій набуває вміння викладача виділити і сформулювати ядро знань з навчальної дисципліни, здійснювати структурування масиву змісту навчального матеріалу з урахуванням рейтингу студента, раціонально розподілити інформацію, яку необхідно вивчити, між педагогом, підручником і комп'ютером. У статті наголошується, що істотний вплив інформаційних технологій виявляють на комунікативну діяльність студентів. У результаті включення майбутніх учителів іноземної мови в роботу з віддаленими інформаційними банками даних, використання електронної пошти, комп'ютерних конференцій, супутникового телебачення, інтерактивного відео та іншого, трансформується структура людського спілкування.

Ключові слова: інформаційні технології, іншомовне професійне спілкування, майбутні учителі, іноземна мова, навчальний процес, вищий навчальний заклад.

Information technology implementation in teaching the foreign language professional communication of future educators

Annotation. The article deals with the peculiarities of information technology implementation into the educational process for teaching foreign language professional communication of future teachers. Here it is defined that the methods of information technology education depends on many factors and specific conditions of study: configuration and capabilities of existing computer and telecommunication equipments, quantitative and qualitative stuff of students' contingent, affordable software for teachers etc. Nowadays, information technologies in the educational process are used at all its stages: during the planning, organization, implementation, monitoring results and management of knowledge quality. Forms of work with information technology in a foreign language class can be different: learning new material or its revising with the use of computer training programs, writing essays, translations, dictations, checking spelling and grammar literacy or using simulators to improve foreign language vocabulary or programs for creating computer or on-line tests to monitor the quality of students' knowledge. The article shows the particular importance of teacher's ability to select and form the core elements in the subject, to structure the solid content of educational material on the basis of the students' rating to distribute rationally the information necessary to learn among a teacher, a coursebook and a computer while using the information technologies. The article emphasizes on the significant impact of information technology on students' communication activity. As a result, including future foreign language teachers in work with remote information data banks, in usage of e-mail, computer conferences, satellite television, interactive video etc. transforms the structure of human communication.

Key words: information technology, foreign language professional communication, future educators, foreign language, educational process, higher educational establishment.

Постановка проблеми. Упровадження інформатичних технологій в освітню систему України та формування єдиного інформаційно-освітнього простору – пріоритетні напрями сучасної державної